

Jméno diplomanta: Kamila Hřavová

Téma a rozsah práce: My a oni - politické strany a veřejnost

Datum odevzdání práce:

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Jedná se o téma teoreticky i prakticky přínosné, jeho zvládnutí vyžaduje jak důsledný popis historické geneze českého stranického systému, tak i exkurzi do teoreticko-filosofických souvislostí vztahu mezi *pouvoir constituant* a *pouvoir constitué*. Autorkou zvolené pojetí je důsledné a náročnost odpovídá standardům diplomové práce. Práce je originální snahou o propojení důsledného popisu historie stranického systému, spolu s identifikací klíčových momentů a tendencí, které potom autorce vytvářejí vhodné předpolí k analýze fenoménu „odcizení“, který lze považovat za jeden z klíčových problémů, se kterým se stranický systém v současné době potýká; práci lze tedy rozhodně možné označit za tematicky přínosnou.

2. Náročnost tématu:

Náročnost tématu zvyšuje snaha o interdisciplinární charakter práce. Velmi oceňuji, propojení historického exkurzu, komparativního přístupu a jejich propojení s analýzou právní úpravy a dopadu na vztah politických stran k veřejnosti. Práce je dobře promyšlená, bohužel své teoretické části neopírá o příliš bohatou pramennou základnu, omezeně se též obrací k cizojazyčným textům. Důsledné a postupné budování argumentu práce, jehož jsme svědky v druhé části práce pod názvem „Historický vývoj“ potom v části, která má tvořit její jádro „Vybrané aktuální fenomény vztahu politických stran a veřejnosti“, někdy prchá směrem k pouhému nekritickému konstatování jevů, případně některých závěrů, které vycházejí z omezeného okruhu literatury, a jako takové jsou potom konstatovány jako zjevně dané a univerzálně platné. Diplomantka by měla pečlivěji rozlišovat, zda se vyjadřuje o konkrétní interpretaci faktického jevu, vědecké analýze, či teorii nebo zda formuluje obecnou tezi, která ovšem vyžaduje oporu v mnohem hlubší práci s literaturou.

3. Kritéria hodnocení práce:

Cílem práce mělo být zmapovat vztah politických stran, politických hnutí a veřejnosti a analyzovat vybrané fenomény, které se s tímto tématem pojí, zejména z hlediska historického a komparativního. Diplomová práce se také obrací k otázkám vlivu právní úpravy a jejích změn na vztah politických stran a veřejnosti. Lze konstatovat, že diplomantka toto zadání naplnila. Předložená diplomová práce je fakticky členěna na dvě části. První část, kterou tvoří historická analýza, kde lze kladně hodnotit zejména srozumitelné objasnění základních tendencí a zdůraznění klíčových momentů. Druhá část, se zabývá analýzou jednotlivých teorií, které se k tématu práce váží. Struktura práce je promyšlená, vystihuje potřeby tématu a splnění požadavků na diplomovou práci. Téma je zpracováno uceleně a přehledně s oporou ve vhodné metodologii. Těžiště práce pak lze spatřovat zejména v hodnotném popisu historických faktů a identifikaci klíčových témat z oblasti teorie, které se k tomuto tématu bezprostředně váží.

Lze konstatovat, že diplomantka prokázala dobré znalosti a orientaci v dané problematice, jakož i schopnost tvůrčím a vhodným způsobem zvládnutou materii prezentovat do podoby uceleného odborného textu. Diplomantka v předložené práci prokázala velmi kvalitní úroveň vyjadřování a celková úprava práce je velmi přehledná a srozumitelná. Po stylistické

stránce je práce na velmi dobré úrovni. Grafická úprava přispívá k přehlednosti. Práce je opatřena adekvátním, solidně zpracovaným poznámkovým aparátem. Formální požadavky kladené na diplomové práce byly naplněny.

4. Případné další vyjádření k práci:

Práce je členěna do přibližně dvou velkých celků, které spolu jsou mezi sebou vhodně propojovány, což znásobuje hodnotu práce, která navíc snadno a čitelně spojuje historii, teorii a současnost. Výsledná podoba práce je však oslabena dvěma skutečnostmi. Prvním je omezený okruh literatury, který zužuje zorné pole a bohatost práce, pro což si autorka zdařilou analýzou historických skutečností vytvořila široký prostor. Druhým takovým momentem, kterým trpí zejména část, kterou autorka označuje jako třetí, je příliš snadné přejímání některých interpretací zvolených autorů a jejich prezentace v jazyce, který je potom vydává za autoritativní popis skutečnosti, ke které není třeba nic dodat, případně je konfrontovat s jinými analýzami a interpretacemi skutečností, které ve zvoleném tématu hrají roli. Z těchto důvodů se mi zdá, že práce poněkud promeškala příležitost vyvodit podstatnější závěry, která by z interakce mezi oběma póly práce mohla vyvodit.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

V evropské politické filosofii je popsán proces, ve kterém se, společenskou smlouvou, z jednotlivců stal demos, lid reprezentovaným vladařem, jehož svrchovanou moc už nikdo nesmí dělit do fragmentů, z nichž tato jednota právě vznikla. Komunikační nadbytek postindustriálních společností však přináší deficit reprezentativnosti a přelidněnost veřejného prostoru, který deficit reprezentace nastoluje jako permanentní stav. Je tedy reprezentace celků, které se rozplynuly v množství jednajících lidí, vůbec možná (vhodná a účelná)?

I když nám zatím chybí přesná diagnóza toho, co se děje, zdá se, že se zásadním způsobem mění paradigma, které fungovalo v podloží tradičních demokracií. V globalizované a fragmentované postmoderní společnosti a v souvislosti s technologickým vývojem v posledních desetiletích, se výkon politické moci odpojí od tradiční legitimizačních nástrojů. Co tedy znamená reprezentace v době, která nastoluje rozkol mezi demokracií a reprezentací?

Úpadek politiky, která je vymezená tradičními formami a praktikami reprezentace, je zdá se nezvratný. Myslíte, že je možné nahradit tradiční ukazatele legitimitnosti moci a vydat se cestou od reprezentativnosti k performativnosti, tedy k efektivitě v ovlivňování „řídících procesů“ pomocí specializovaného vědění a lobbování?

Zdá se, že postreprezentativní demokracie je nezvratitelnou tendencí doby. Není na mítě se obávat snah a výzev k obnovení důvěry k masovým stranám minulého století jako jedné z mnoha forem současného populismu?

Práci doporučuji k obhajobě a na navrhuji klasifikační stupeň B.

V Praze dne:.....

.....

vedoucí / oponent diplomové práce